

KORRALDUS

17.11.2023 nr DM-125902-5

OÜ Amestop Torma prügila IV ladeala sulgemisprojekti kinnitamine

1. OTSUS

Lähtudes ettevõtte esitatud prügila sulgemiskavast, võttes aluseks KeHJS § 3 lg 1 p 1, § 6 lg 1 p 24 ja § 9 lg 1, § 11 lg 2, ja 3, keskkonnaministri 29.04.2004 määruse nr 38 § 35 lg-d 2 ja 3 otsustan:

1.1. Jätta algatamata keskkonnamõju hindamine OÜ AMESTOP (registrikood 10697462; aadress Torma prügila, Võtikvere küla Mustvee vald Jõgeva maakond 48525) esitatud Torma prügila IV ladestusala sulgemise taotlusele;

1.2. Kinnitada Torma prügila IV ladestusala sulgemisprojekt.

KeA teavitab KeHJS § 12 lg 11 p 2 kohaselt käesolevast KMH algatamata jätmisest 14 päeva jooksul ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning puudutatud isikuid ja teisi menetlusosalisi eraldi kirjaga.

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

OÜ AMESTOP (registrikood 10697462; aadress Torma prügila, Võtikvere küla Mustvee vald Jõgeva maakond 48525; *ettevõtte*) on 22.08.2023 esitanud Keskkonnaametile (registrikood 70008658, *KeA*) keskkonnaotsuste infosüsteemis (*KOTKAS*) Torma prügila ladestusalade sulgemiskava lisatöö IV (neljanda) ladestusala kohta (registreeritud nr DM-125902-1).

Ettevõttele on Torma prügila käitamiseks (jäätmete kõrvaldamiseks ja taaskasutamiseks) antud keskkonnakompleksluba nr KKL/317215. Torma prügila I, II ja III ladestusala sulgemiseks on esitatud sulgemiskava ning prügila sulgemisele on läbi viidud keskkonnamõju hindamine. Keskkonnamõju hindamise aruanne on heaks kiidetud Keskkonnaameti 22.11.2016.a. kirjaga nr 6-3/16/9522-4. IV ladestusala sulgemisel soovitakse kasutada sama lahendust. Esitatud sulgemiskava kohaselt plaanitakse sulgeda 1,5 ha suurune prügila ladestusala.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lg 1 p 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 6 lg 1 p 24 järgi on tegemist olulise keskkonnamõjuga

tegevusega (vähemalt 1,5 ha suuruse alaga prügila sulgemine).

Keskkonnaministri 29.04.2004 määruse nr 38 „Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded“ (edaspidi ka *prügilamäärus*) § 35 lg-te 2 ja 3 kohaselt saab Keskkonnaamet (edaspidi *KeA*) leevendada prügilamääruse § 35 lg-s 1 toodud nõudeid jäätmelademe katmisele, kui KMH aruande järgi on selge, et prügila ohustab keskkonda tavapärasest vähem või sadevete ärajuhtimist ja pinnase ning põhjavee kaitset on võimalik tagada ka muu konstruktsioonilise lahendusega.

KeHJS § 11 lg 3 sätestab, et KeHJS § 6 lg 1 nimetatud tegevuse korral algatatakse kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamine (KMH) selle vajadust põhjendamata. KeHJS § 11 lg 6 alusel, kui kavandatava tegevusega kaasneb eeldatavalt oluline keskkonnamõju, jätab otsustaja selle keskkonnamõju hindamise algatamata, kui eelhindangust selgub, et kavandatava tegevuse keskkonnamõju on juba KMH või keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) käigus asjakohaselt hinnatud ja otsustajal on tegevusloa andmiseks piisavalt teavet. Tegemist on kohustusliku KMH tegevusega ning vaid juhul, kui eelnevalt läbiviidud KMH või KSH käigus on keskkonnamõju asjakohaselt hinnatud ning KeA-l on otsuse tegemiseks piisavalt teavet, võib KeHJS § 11 lg 6 alusel jätta KMH algatamata.

KeHJS § 11 lg 2 kohaselt vaatab otsustaja tegevusloa taotluse läbi ning teeb otsuse KMH algatamise või algatamata jätmise kohta KeHJS § 6 lg 1 tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul. Siinkohal loetakse teabeks sulgemiskava esitamist 22.08.2023 (KOTKAS registreeritud 22.09.2023 dokument nr DM-125902-1). KeHJS § 9 lg 1 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja, prügilamääruse § 33 lg 4 kohaselt kinnitab KeA nõuetekohase sulgemiskava, millest tulenevalt on KeA otsustajaks KeHJS tähenduses. Otsustamaks, kas antud juhul on varasema KMH käigus keskkonnamõju asjakohaselt hinnatud ja kas otsustajal on tegevusloa andmiseks piisavalt teavet, tuleb KeHJS § 11 lg 6 alusel anda eelhindang.

3. EELHINNANG

KeA annab KMH eelhindangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJSi § 6¹ lõige 3). Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded on kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ (KeHJSi § 6¹ lõige 5).

KeA on eelhindangu andmisel kasutanud järgmisi materjale:

1. Ettevõtte poolt esitatud Torma prügila IV ladeala sulgemiskava koos lisamaterjalidega (DM-125902-1);
2. Torma prügila ladestusalade sulgemise keskkonnamõju hindamine (KMH aruanne) (https://kotkas.envir.ee/kmh/kmh_view?kmh_id=72&represented_id=)
3. Keskkonnaregistri portaali andmeid;
4. Äriregistri andmeid;
5. e-kinnistusraamatu portaali andmeid;

6. Maa-ameti Geoportaali kaardirakenduse andmeid.

3.1. Kavandatav tegevus

3.1.1. Tegevuse iseloom ja maht

OÜ AMESTOP (registrikood 10697462; aadress Torma prügila, Võtikvere küla Mustvee vald Jõgeva maakond 48525) põhitegevusalaks on tavajäätmete töötlus ja kõrvaldus (EMTAK kood 38211), lisategevusaladeks on saastekäitlus ja muud jäätmekäitlustegevused (EMTAK kood 39001), muu jaemüük väljaspool kauplusi, kioskeid ja turge (EMTAK kood 47991), lammutamine (EMTAK kood 43111), muu mujal liigitamata masinate, seadmete jm materiaalse vara rentimine ja kasutusrent (EMTAK kood 77399), tavajäätmete kogumine (EMTAK kood 38111), kaubavedu maanteel (EMTAK kood 49411), jäätmete ja jääkide hulgikaubandus, taara ja pakendite kokkuost (EMTAK kood 46771), tavajäätmete töötlus ja kõrvaldus (EMTAK kood 38211).

OÜ Amestop Torma prügila asub aadressil Võtikvere küla, Mustvee vald, Jõgeva maakond (katastritunnused 48601:001:0039 / 81003:003:0038 / 48601:001:0040; edaspidi *käitise territoorium*). Käitise kogupindala on 25,63 ha. Kinnistute sihtotstarve on 100% jäätmehoidla maa

Prügila asukoha valikul on arvestatud, et kõik jäätmekäitlustegevusega kaasneda võivad keskkonna- ja sotsiaalsed häiringud (tolm, müra, lõhn, mõju pinna- ja põhjaveele) oleksid minimaalsed.

Lähimad suuremad asumid on Mustvee linn, mis asub 3 km kaugusel idapool, ning Võtikvere küla 2,5 km kaugusel loodesuunas. Torma alevik asub prügilast 9 km kaugusel ning Tartu linn ca 60 km kaugusel. Lähimad püsivalt asustatud elumajad paiknevad prügilast 900 meetri kaugusel. Prügila piirneb valdavalt RMK haldusalas oleva riigimetsaga, mis vähendab oluliselt tolmu ja müra levikut elamuteni. Pinnaveekogudest asuvad lähialal Kivimurru kraav (Võtikvere kraav) ja metsa kuivenduskraavide võrgustik ning Mustvee jõgi. Peipsi järv asub ca 4,2 km kaugusel. (joonis 1. Torma prügila paiknemine)

Joonis 1. Torma prügila paiknemine (märgitud punase piirjoonega).

Torma prügila peamised tootmisetapid on:

- tavajäätmete kogumine, ladustamine ja käitlemine (sortimine (R12s ja D13s);
- biolagunevate jäätmete hügieniseerimine ja kompostimine (R12o);
- biolagunevate jäätmete depaketeerimine (R12s);
- ladestusalade sulgemine (R5m);
- tuhajäätmete käitlemine (R5m));
- tavajäätmete ladestamine (D5);
- ohtlike jäätmete, probleemtoodete jäätmete (sh. vanarehvid ja elektroonikajäätmed) kogumine, ladustamine ja käitlemine (sortimine (R12s);
- saastunud pinnase puhastamine (R5o);
- asbesti sisaldavate jäätmete kogumine ja ladestamine (D5);
- prügilagaasi kogumine ja käitlemine;
- nõrgvee puhastamine.

Torma prügila tegevus vastab Euroopa Komisjoni 10.08.2018 rakendusotsusega (EL) 2018/1147 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/75/EL alusel kehtestatud jäätmekäitluse parima võimaliku tehnika (edaspidi *PVT*) alastes järeldustes toodud nõuetele ning keskkonnaministri 29.04.2004 määrusele nr 38 "Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded". Ettevõttes on rakendatud sertifitseeritud keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteem EMAS.

Sulgemise käigus on kavas sulgeda prügila neljas, 1,5 ha suurune ladestusala, mis valmis 2020. aasta neljandas kvartalis ja kuhu hakati jäätmeid ladestama 2021. aasta alguses. Neljas ladestusala paikneb esimese, teise ja kolmanda ladestusala kõrval, ladestatavad jäätmed on samasuguste omadustega ning ladestamistehnoloogia on olnud sarnane. Projekti kohaselt viiakse neljas ladestusala kokku kolmanda ladestusala ja kujundatakse üks terviklik prügilakeha.

Sulgemise eesmärgiks on eelkõige negatiivsete keskkonnamõjude vähendamine ning põhiülesandeks on jäätmelademe katmine sobivate kihtidega.

Plaanis on kasutada sama sulgemislahendust, mida kasutati esimese, teise ja kolmanda ladestusala sulgemisel ja töötati välja 2017 aastal kinnitatud sulgemiskavaga, millele viidi läbi ka keskkonnamõju hindamine. Torma prügila kattekonstruktsioon koosneb järgmistest kihtidest (jäätmest alates):

- 1) tasandus ja gaasikogumiskiit, koos täiendava gaasikogumistorustiku süsteemiga – 0,60m;
- 2) hüdroisolatsioon (vettpidav kiht) - bentoniitmatt;
- 3) mineraalne kaitse- ja drenikiht – 0,30 m;
- 4) mineraalne kattekiht – 0,60m;
- 5) mineraalne kasvukiht koos taimestikuga – 0,15m.

3.1.2. Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Euroopa roheline kokkulepe

Kõik 27 Euroopa Liidu (EL) liikmesriiki on võtnud kohustuse muuta EL 2050. aastaks esimesena maailmas kliimanetraalseks. Selle eesmärgi saavutamiseks kohustusid nad vähendama heitkoguseid 2030. aastaks võrreldes 1990. aasta tasemega vähemalt 55%. Rohelepe üheks osaks on ka nn metaanistrateegia, milles rõhutatakse metaaniheite kohese ja kiire vähendamise tähtsust käesoleval kümnendil kui üht kõige tõhusamat vahendit ELi kliimameetmete jaoks. Väljatöötamisel on uued praktikad metaaniheite vähendamise osas, kuid lubatud on ka väikese koguse metaani põletamine tõrvikus.

Keskkonnanstrateegia aastani 2030

Tegu on keskkonnavaldkonna arengustrateegiaga, mis juhindub Eesti säästva arengu riikliku strateegia "Säästev Eesti 21" põhimõtetest ja on katusstrateegiaks kõikidele keskkonna valdkonna alavaldkondlikele arengukavadele, mis peavad koostamisel või täiendamisel juhinduma keskkonnanstrateegias toodud põhimõtetest. Keskkonna valdkond hõlmab nii sisult, ulatuselt kui ka spetsiifikalt väga erinevaid alavaldkondi, seetõttu on nende sihipärase arengu kavandamiseks vastavate alavaldkondade koostamine vajalik ja põhjendatud ka keskkonnanstrateegia kui üldisema raamdokumendi olemasolul.

"Eesti keskkonnanstrateegia aastani 2030" eesmärk jäätmevaldkonnas on järgmine: aastal 2030 on tekkivate jäätmete ladestamine vähenenud 30% ning oluliselt on vähendatud tekkivate jäätmete ohtlikkust. Eesmärgiks on määratleda pikaajalised arengusuunad looduskeskkonna hea seisundi hoidmiseks, lähtudes samas keskkonna valdkonna seostest majandus- ja sotsiaalvaldkonnaga ning nende mõjudest ümbritsevale looduskeskkonnale ja inimesele.

Keskkonnanstrateegia põhimõtted: säästev areng, keskkonnakahjustuste ennetamine ja vältimine, jäätmehoolduse integreerimine teiste eluvaldkondade ja loodusvarade kasutamisega.

Prügila sulgemistöödel plaanitakse mitmed looduslikud materjalid asendada jäätmematerjalidega (jäätmel taaskasutada), mis vähendab vajadust looduslike ehitusmaterjalide järele ning on seetõttu keskkonnasäästlik. Seega täidab tegevus sätestatud eesmärgi.

Riigi jäätmekava 2022-2028

(hetkel kinnitatud KSH aruanne (Kliimaministeeriumi 18.07.2023 kirjaga nr 9-2/23/2193-15) üheks eesmärk on jätkuvalt võtta jäätmed ringlusse või neid muul viisil taaskasutada maksimaalsel tasemel. Taotletav tegevus on otseses seoses püstitatud eesmärgiga, sest tegevuse käigus plaanitakse looduslike ehitusmaterjalide asemel taaskasutada sobivate omadustega jäätmeid.

Mustvee valla üldplaneering

(Mustvee Vallavolikogu 28.09.2022 otsus nr 42). Üldplaneeringus on toodud välja vajadus lähtuda ringmajanduse põhimõtetest. Torma prügila maa-ala on planeeringuga määratud jäätmekäitlusmaaks.

Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade ühine jäätmekava 2018-2023 (Mustvee Vallavolikogu 24.08.2018 määrus nr 24), milles on arvestatud Torma prügila tegevusega.

Taotletav tegevus on kooskõlas asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna planeeritavate tegevustega.

3.1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

IV ladestusala sulgemine toimub olemasoleva ladestusala täitumisel ning tööde teostamiseks (masinate parkimine, ehitusmaterjalide hoidmine) vajalik tehnoloogia paikneb olemasoleva käitise territooriumil, kus on selleks sobivad ettevalmistatud platsid vahetult suletava IV ladestusala läheduses. Vajadus looduslike maa-alade hõivamiseks puudub. Ladestusala sulgemisel on maksimaalselt püütud vähendada loodusvarade tarvet ning asendatud loodusvarade kasutamist jäätmete taaskasutamisega. Sulgemisel on võimalik osaliselt taaskasutada varasema prügila põhja rajamisel eemaldatud katendit ja moreenpinnast. Projektis on järgitud I, II ja III ladestusala sulgemisel koostatud KMH aruandes esitatud meetmeid loodusvarade efektiivseks kasutamiseks (KMH aruande ptk 5.7)

Ladestusala sulgemiseks on vajalik kasutada kindlatele omadustele vastavaid ehitusmaterjale, mida on osaliselt võimalik asendada sobivate jäätmetega:

MBT peenfraktsioon

Jäätmete mehaanilise töötlemise peenfraktsiooni kasutatakse tasandus- ja gaasikogumiskihirajamisel looduslike materjalide asemel. Sama tehti ka I, II ja III ladestusala. Antud juhul on tegemist vanametalli segajäätmete (n. vanad autovrakid, segametallijäätmed jne) mehaanilisel töötlemisel tekkinud peenfraktsiooni jäätmetega. Kuna segametallijäätmed sisaldavad tihti kaasnevaid materjale nagu plast, poroloon, puit, mineraaljäätmed jne, vajab materjal töötlemist, mille tulemusel tekib peenfraktsioon, mis on valdavalt mineraalne ja ühtlase fraktsiooniga materjal (osakeste suurus 0-25 mm). Materjali sobivuse hindamiseks ladestusala sulgemisel on läbi viidud uuringud, mille eesmärgiks oli hinnata materjali keemilist koostist ja füüsikalisi

omadusi.

Eesti Keskkonnauuringute Keskuse analüüsiandmetest järeldub, et kasutatava materjali koostis vastab kõikidele tavajäätmete ladestamiskriteeriumitele ning suures osas ka püsijäätmete ladestuskriteeriumitele. Arvestades, et materjali kasutatakse allpool ladestusala kattekonstruktsioonis asuvat veetõket (bentoniitmatti) ning kogu materjali läbiv nõrgvesi kogutakse kokku ja puhastatakse enne loodusesse juhtimist, ei too see kaasa täiendavaid keskkonnanariske.

Eesti Keskkonnauuringute Keskuse Geotehnikalabori poolt teostatud teimimisuuringu tulemusena selgus, et kasutatava peenfraktsiooni filtratsioonimoodul on $0,8 - 1,1 \times 10^{-6}$ m/s, mis jääb alla soovituslikule filtratsioonimoodulile $1,0 \times 10^{-5}$ m/s. Seetõttu viiakse materjalile läbi täiendav mehaaniline töötlemine ja materjal sõelutakse enne kasutamist kaheks fraktsiooniks (jäme fraktsioon üle 2 mm, mida on ca 45...50% ja peen fraktsioon alla 2 mm, mida on ca 50...55%). Peenfraktsioonist tehakse ladestusala esmane tasanduskiht ja jäme fraktsioonist gaasikogumiskihi osa, kuhu paigaldatakse gaasijuhtimisvõime ühtlustamiseks ja parendamiseks täiendav gaasikogumistorustik, mis ühendatakse olemasoleva gaasikogumis- ja käitlussüsteemiga. Sarnast lahendust kasutati ka I, II ja III ladestusala puhul.

MBT peenfraktsiooni (19 12 12) on IV ladestusala sulgemiseks vaja 11500 m^3 , see paigaldatakse 60 cm kihina, millest jäme- ja peenfraktsioon on ca pooleks.

Bentoniitmatt

Mati paksus on 0,6 cm ja sellega tekitatakse prügilademele vett mitteläbilaskev kiht. Bentoniitmatt tagab ühtlasema ja parema veepidavuse, on vajumistele ja erosioonile oluliselt vastupidavam ning paigaldus on oluliselt kiirem, kui kasutades looduslikku savi. Võrreldes HDPE geomebraanidega on bentoniitmatt tugevam ning ei vaja täiendavaid meetmeid katematerjalide mahavajumise takistamiseks. Kui juhendmaterjalid näevad ette, et veetõkke veejuhtivuse filtratsioonimoodul peaks olema vähemalt 1×10^{-6} m/s, on see bentoniitmatti puhul koguni 1×10^{-11} m/s, mis ületab ka looduslikust savist tehtava kihi näitajad. Bentoniitmatti kulub IV ladestusala sulgemiseks $19\,200 \text{ m}^2$.

Dreeni- ja kaitsekiht

Võimalikult ühtlane ja suurte osisteta materjal, millel oleks hea veejuhtimisvõime. Kasutatavad materjaliks on suurte kivideta täiteliiv, samuti sarnaste füüsikaliste omadustega jäätmematerjalid (jäätmekood 170504, 170506). Dreeni- ja kaitsekihi paksuseks on planeeritud 30 cm, kogus kokku 5900 m^3 .

Kattekiht

Mahukaimaks kattekihiks on ettenähtud kattepinna kiht, milleks kasutatakse tavaliselt erineva koostisega moreenpinna või kruusa.

Katematerjalina kasutatakse prügila erinevate ladestusalade ehitamisel väljakaevatud

moreenpinnast, mis on ladustatud prügila kõrval asuvale Raua maaüksusele. Ladestusalade ehitamisel teostatud geoloogiliste uuringute tulemusel on hinnatud väljakaevatud materjal plastseks savimöllumoreeniks, mis sisaldab 15-25% kruusa.

Kattepinnase kihis kasutatakse moreenpinnast 60 cm paksuse kihina, seda kulub IV ladestusala katmiseks 11 700 m³.

Praakkompost, jäätmekompost

Praakkomposti kasutatakse kasvukihina, et soodustada taimestiku kasvu ja asendada väärtusliku mulla kasutamist. Kuna Torma prügilas tegeletakse igapäevaselt reoveesetete ja haljastusjäätmete kompostimisega, siis kasutatakse kasvukihis jäätmekomposti.

Jäätmekomposti (praakkompost 19 05 03) vm taimede kasvu soodustavat materjali kasutatakse IV ladestusala sulgemiseks 3000m³, see paigaldatakse 15 cm paksuse kihina.

3.1.4. Tegevuse energiakasutus

Kavandatav tegevus ei põhjusta olulist ehitusaegset energiatarvet, millega võiks kaasneda oluline keskkonnamõju. Sulgemisel kasutatavad ehitusmasinad ja seadmed tarbivad energiaallikana fossiilseid kütuseid, kuid ei ole oodata, et tegevus toimuks mahus, mis võiks põhjustada olulist keskkonnamõju. Energia tarbimine kaasneb ehitusmasinate töötamisega, kuid see ei erine tavapärase ehitustegevuse energiatarbest.

3.1.5. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Heide vette ja pinnasesse

Prügilate käitamise peamiseks keskkonnamõjuks on põhja- ja pinnavee reostumise risk. Selleks, et käitamisega seotud ja sulgemise järgset negatiivset mõju vältida on prügila ladestusalade rajamisel ette nähtud lahendus, mis väldib nõrgvee lekkeid pinna- ja põhjavette. Nõrgvee filtratsioon läbi prügila põhja on nullilähedane. Prügila sulgemine aitab vähendada nõrgvee teket.

Heide välisõhku, sh lõhn

Ehitusaegsed mõjud

Ettevõtte poolt esitatud materjalide kohaselt ei ole sulgemisega kaasneva ehitustegevusega kaasnevana oodata olulist mõju õhukvaliteedile. Ehitustegevus võib põhjustada õhukvaliteedi ajutist halvenemist peamiselt tolmu tekkimise kaudu. Kavandatavate sulgemistööde käigus võib õhusaastet vähesel määral põhjustada puistes ehitusmaterjalide laadimine ja ladustamine ning kaevetööde läbiviimine ehitusalal. Puistematerjalide kuhjas ladustamisel võivad tolmu emissioonid esineda mitmel etapil: materjali kuhjadesse laadimisel, tugevate tuuleilide korral ja materjali kuhjast eemaldamisel. Laadimisseadmete ja veoautode liikumine võivad samuti tolmu

emissioone põhjustada. Ehitustööde ajal tekitavad transpordivahenditest heitgaase veoautod, millega transporditakse puistematerjale ning muud ehitusel kasutatavad diiselmootoriga transpordivahendid. Siiski võib järeldada, et puistematerjalide laadimine ja ladustamine ning diiselmootoriga transpordivahenditega kasutamine ei tekita olulisi õhukaitsealaseid probleeme. Samuti ei ole ehitustöödel antud alalt (kaasa arvatud autod) olulist õhu saasteohtu naaberaladele. Tolmuemissioone ehitustöödel on võimalik vältida materjali langemiskõrguse vähendamise abil, ehitusmaterjalide katmisega veol ja ladustamisel, vajadusel lenduva materjali niisutamisega, ehitusplatsil teede ja seadmete perioodilise puhastamisega ning kui ehitusmaterjalide laadimist ei teostata tugeva tuulega. Ehitustegevuse õhusaaste näol on tegu lühiajalise mõjuga, mis tekitab keskkonnale täiendavat, kuid mööduvat koormust. Arvestades, et ehitusala paikneb elamualadest kaugel (lähim elamu jääb ca 900 m kaugusele) ning elamualade ja ehitusala vahele jääb mets, siis on välistatud ehitusaegse tolmu levik elamualadeni.

Prügilagaasi teke

Ettevõtte on esitatud andmetes välja toonud, et jäätmete ladestamisel tekib jäätmetest prügilagaas (peamiselt metaanist koosnev gaas). Biogaasi kogumiseks kasutatakse Torma prügilas ladestamise käigus horisontaalselt paigaldatud kogumistorusid, mis on ühendatud ühtsesse süsteemi. Gaasitorud jooksevad kokku prügila kõrval asuvasse kondentsvee kaevu ja sealt edasi kompressorjaama. Gaasikogumis-põletusjaam (kompressorjaam) ehitati 2011-2012 a. Gaas põletatakse küünalpõletis. Gaasi tekib vähe ja seetõttu kompressor ja gaasipõleti pidevalt ei tööta.

Prügilagaasist suure osa (kuni 60 %) moodustab metaan. Metaan on süsihappegaasiga võrreldes oluliselt tugevama toimega kasvuhoonegaas. 1 kg CH₄ on võrdne 84 kg CO₂-ga. Metaani 100 aasta globaalse soojenemise potentsiaal (GWP) 25 korda suurem kui süsihappegaasil. Metaaniheitme vähendamine on kliimamuutuste pidurdamise seisukohast suure tähtsusega. Ladestusalade sulgemine ei vähenda prügilagaasi teket, kuid takistab gaasi emisiooni (sh hajusheidet) atmosfääri. Prügilagaas tekib veel aastakümneid peale jäätmete prügilasse ladestamist. Ladestusalade sulgemisel jätkub gaasikogumissüsteemi toimimine ja selle abil prügilakehandist gaasi kogumine. Õhuheitmete heiteallikaid puudutavat reguleerib käitise keskkonnakompleksluba. Heiteallikate asukohtade, arvu või heitmete muutumisel tuleb igakordselt muuta ka kompleksluba ning hinnata heitmete vastavust kehtivatele õhukvaliteedi piirväärtustele. Arvestades käitise paiknemist elamualade suhtes, siis keskkonnaministri 27.12.2016 määruse nr 75 „Õhukvaliteedi piir- ja sihtväärtused, õhukvaliteedi muud piirnormid ning õhukvaliteedi hindamiskiirid“ õhukvaliteedi piirväärtuste ületamine ladestusala sulgemisega seoses on ebatõenäoline. IV ladestusala sulgemisprojekt kasutab sama sulgemislahendust, mis I, II ja III ladestusala sulgemisprojekt, mille kohta on koostatud KMH aruanne ja mille lahendus on hinnatud prügila sulgemisel sobivaks.

Lõhn

Esitatud andmetes on toodud, et olmejäätmete käitlemisega, sh prügila tegevusega, kaasneb paratamatult teatav lõhna teke. Lõhna esinemist on käsitletud käitise kompleksloas ja KMH aruandes. Arvestades prügila paiknemist, siis lõhnahäiringu esinemist ei esine kuna elamualad paiknevad käitisest piisavalt kaugel. Kuna prügilat ümbritseb ka piisavalt kõrge (15-20 m) ja tihe

mets ning lõhn ei kandu lähimate elamuteni (sh ka piisav kaugus), siis see ei too kaasa olulist lõhnahäiringut. Ladestusalade sulgemisel on oodata lõhnaheite vähenemist. Mõõtmised olmejäätmete prügilates näitavad, et kaetud ladestusaladel on lõhnaainete kontsentratsioon u 50 % väiksem kui ladestusala töötsoonis. Samas kuna sulgemine toimub järguti, siis summaarselt lõhnaainete emissioon käitisest eeldatavalt ei muutu.

Müra

Esitatud andmetes on toodud, et välisõhus levivat müra reguleerib atmosfääriõhu kaitse seadus ja müra normtasemeid sama seaduse § 56 lg 4 alusel kehtestatud keskkonnaministri määrus nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“. Müra sihtväärtus on suurim lubatud müratase uute planeeringutega aladel. Müra piirväärtus on suurim lubatud müratase, mille ületamine põhjustab olulist keskkonnahäiringut ja mille ületamisel tuleb rakendada müra vähendamise abinõusid. Müra siht- ja piirväärtused erinevad alade juhtfunktsioonide põhiselt. Mürakategooriad määratakse vastavalt üldplaneeringu maakasutuse juhtotstarbele. Ehitusmüra piirväärtusena rakendatakse kella 21.00–7.00 asjakohase mürakategooria tööstusmüra normtasel. Mustvee valla kehtiva üldplaneeringu kohaselt on prügila ala jäätmeoidla maa, millele määruse nr 71 kohased müra normväärtused ei kohaldu. Elamumaa juhtotstarbega alasid prügila lähipiirkonnas ei esine.

Ehitusaegne müra

IV ladestusala sulgemislahendus järgib I, II ja III ladestusala sulgemislahendust ja sulgemine toimub järk-järgult prügila igapäevase töö käigus. Seetõttu ei ole oodata oluliselt suurenevat liikluskooormust ega olulist mürahäiringut. Müra normtasemete ületamist ei ole oodata.

Sulgemise järgne müra

Esitatud andmetes on toodud, et sulgemine nähakse ette vastavalt prügila täitumisele, viies IV ladestusala kokku III ladestusalaga. Samal ajal jätkub käitises toimuv jäätmekäitlus, projekteerimisel on V ladestusala suletavast IV ladestusalast põhja suunas. Seega lähitulevikus ei ole oodata käitise tegevusega kaasneva mürataseme olulist langust. Peale kogu prügila täitumist ja sulgemist lakkab prügila tegevusega seonduva müra teke. Prügila ja käitises toimuva jäätmekäitluse tegevuse müra on reguleeritud olemasoleva keskkonnakompleksloaga.

Vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus

Prügila IV ladestusala sulgemistegevusega kaasnevalt ei ole oodata valgusreostuse teket, soojuse olulist emissiooni, kiirgust või vibratsiooni. Prügila ala paikneb elamualadest jt tundlikest aladest eemal. Suure vahemaa ning sulgemistegevuse iseloomu tõttu ei ole võimalik sulgemisaegse vibratsiooni jt häiringute levik lähimate eluhooneteni tasemel, mis võiks põhjustada mõju varale või olulisi häiringuid. Vibratsiooni, valgushäiringut, soojuse vm kiirguse esinemist jäätmeladestu käitamisest senini täheldatud ei ole ning nende teket ei ole oodata ka sulgemise käigus või järgselt. Varasematel aastatel on moel korral esinenud pinnapealsete jäätmete põlenguid, kuid prügila katmine aitab seda riski vähendada.

3.1.6. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Sulgemistööde käigus ei tekitata suures mahus või erikäitlust vajavaid jäätmeid. Sulgemistööde teostamiseks on plaanis kasutada erinevaid jäätmeliike.

3.1.7. Tegevusega kaasnevate avariolukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Ehitusaegsed avariolukorrad

Ehitusperioodil on teoreetiliselt võimalik, et avariolukorras võib loodusesse sattuda kütust või määrdeaineid. Avariolukordade tekkimise riski maandamiseks ehitusperioodil on ehitustöövõtja kohustatud järgima erinevatel töötappidel ohutuseeskirju ning välistama riske vastavate kavade ja märgistega. Ehitusaegne töö- ja liikluskorraldus peab tagama avariolukordade vältimise. Ehitusaegsed ajutised laoplatsid, kütuse hoidmise alad ning ehitusmasinate parkimiskohad peavad olema piisavalt kaugel veekogust ja ehitustööd peavad olema korraldatud selliselt, et oleks välistatud saasteainete sattumine pinna- ja põhjavette. Kasutada tuleb korras ehitustehnikat.

Käitamisaegsed avariolukorrad

Ladestusala olulisim õnnetuse oht on seotud võimaliku jäätmete süttimisega. Lisaks kaasneb õnnetuse oht käitises kasutusel olevate seadmetega ja prügilagaasi kogumise ning küünalpõletiga. Kavandatava tegevusega kaasnevana ei ole oodata õnnetuse ohu suurenemist ega ohu iseloomu muutust. Täitunud ladestusalade nõuetekohane sulgemine aitab vähendada hapniku ligipääsu jäätmetele ning vähendab ka jäätmeladestu süttimise tõenäosust.

3.1.8. Tegevuse seisukohast asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide oht, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide oht teaduslike andmete alusel

Jäätmeseaduse tähenduses on suurõnnetus tegevuskohal kaevandamisjäätmete käitlemise käigus tekkiv juhtum, mis kujutab otsekohe või aja jooksul tegevuskohal või mujal ilmnevat tõsist ohtu inimese tervisele või keskkonnale. Suurõnnetuse ohuga jäätmehoidla projekteerimisel, rajamisel, kasutamisel, hooldamisel, sulgemisel ning järelhooldamisel tuleb võtta vajalikke meetmeid, et vältida selliseid õnnetusi ja piirata nende kahjulikke tagajärgi inimese tervisele või keskkonnale, piiriülesed mõjud kaasa arvatud.

Kemikaaliseaduses (edaspidi *KemS*) on mõiste suurõnnetus defineeritud nii avamerel nafta- ja gaasiammutamisprotsesside kontekstis (§ 19) kui ka ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte peatükis. Viimasel juhul on suurõnnetus ettevõtte töö kontrolli alt väljumisest tingitud ohtliku kemikaali ulatuslik leke, tulekahju või plahvatus, mis kohe või tulevikus põhjustab raskeid tagajärgi inimese elule, tervisele või keskkonnale käitise sees või väljaspool seda ning mis on seotud ühe või mitme ohtliku kemikaaliga (§ 21 lg 6). Samuti on *KemS*-s defineeritud mõisted oht (*ohtliku kemikaali või olukorra olemuslik omadus, mis võib põhjustada kahju inimese elule, tervisele või keskkonnale*) ning risk (*tagajärje ilmnemise tõenäosus teatud aja jooksul või teatud asjaolude korral*). Mõiste „katastroof“ on defineeritud hädaolukorra seaduse

§ 19 lõikes 2 ning selle all mõistetakse eelkõige inimtegevusest põhjustatud ulatuslikku õnnetust või avariid või muu samasuguse mõjuga sündmust, sealhulgas elutähtsa teenuse raskete tagajärgedega või pikaajaline katkestus.

Ettevõtte ei kuulu suurõnnetuse ohuga ettevõtete hulka ega jää ka vastavate ettevõtete mõjualasse. Lisaks ei käita ettevõtte kaevandamisjäätmehoidlat. Kliimamuutusest põhjustatud suurõnnetuse või katastroofi oht on väike, sest käitluskoht ei asu vastavalt keskkonnaministri 17. jaanuari 2012. a käskkirjale nr 75 „Üleujutusohuga seotud riskide esialgse hinnangu kinnitamine“ üleujutusohuga seotud riski piirkonnas.

3.2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1. Olemasolev ja planeeritav maakasutus ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Torma prügila asub Jõgeva maakonnas Mustvee vallas Võtikvere külas kõrvuti asetsevatel katastriüksusel Torma prügila, Võtikvere küla, Mustvee vald, Jõgeva maakond (katastritunnus 81003:003:0038, registriosa nr 2670435), Prügila, Võtikvere küla, Mustvee vald, Jõgeva maakond (katastritunnus 48601:001:0039, registriosa nr 10573350) ning Raua, Võtikvere küla, Mustvee vald, Jõgeva maakond (katastritunnus 48601:001:0040, registriosa nr 2899635).

Käitise kogupindala on 25,63 ha. Kinnistute sihtotstarve on 100% jäätmeoidla maa. Prügila kinnistul on ladestusalad I, II ja III ning jäätmete sortimis- ja ladustusalad. Torma prügila kinnistul asub ladestusala nr IV ning kompostimisala, jäätmete käitlusala ja püsijäätmete ladustusala. Raua kinnistul jäätmekäitlustegevusi ei toimu, perspektiivselt on plaanis rajada kinnistule jäätmete käitlus- ja ladustusalad ja ladestamisalad.

Lähimad suuremad asumid on Mustvee linn, mis asub 3 km kaugusel idapool ning Võtikvere küla 2,5 km kaugusel loodesuunas. Torma alevik asub prügilast 9 km kaugusel ning Tartu linn ca 60 km kaugusel. Lähimad üksikud elumajad asuvad prügilast 900 meetri kaugusel. Prügila piirneb valdavalt RMK haldusalas oleva riigimetsaga. Pinnaveekogudest asuvad lähialal Kivimurru kraav (Võtikvere kraav) ja metsa kuivenduskraavide võrgustik ning Mustvee jõgi. Peipsi järv asub ca 4,2 km kaugusel.

Tegu on töötava jäätmekäitluskohaga, kus toimub ka jäätmete ladestamine prügilasse. Käitis on kogupindalaga ca 25,63 ha, millele on kavandatud 4 ladestusala arvestusliku mahutavusega kuni 372 789 tonni (ladestusalade pindala u 4 ha). Välja on ehitatud aktiivne prügilagaasi kogumissüsteem läbi horisontaalse gaasikogumisvõrgustiku. Prügila territoorium on drenaažikraavidega ja taraga ümbritsevast keskkonnast eraldatud ning prügila on pinnasest vettpidavate isolatsioonikihtidega eraldatud. Prügila territooriumil on kolm suletud ladestusala – I, II ja III. IV ladestusala täitub lähiaastatel ja projekteerimisel on V ladestusala. Prügi ladestatakse sektsioonide kaupa, jäätmed lükatakse laiali. Korraga ladestatava kihi paksus on 0,5-0,6 m. Tekkinud kiht purustatakse ja tihendatakse prügitalluriga ca 0,3 m paksuseks kihiks, saavutades jäätmemassi tiheduse vähemalt 900 kg/m³.

3.2.2. Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõimes

Maavarade registri andmetel ei esine käitluskohas maavarasid. Käitluskoht on kaetud betooni, kruusa või tihendatud killustikuga. Tegu on olemasoleva prügila alaga. Kavandatav tegevuse ala hõlmab prügila IV ladestusala, kus loodusvarasid ei esine. Prügila põhja rajamisel on varasemalt eemaldatud kattepinna ning osaliselt on seda pinnast võimalik taaskasutada prügila katmisel.

Käitise paiknemise kinnistutel ja selle mõjualas ei paikne märgalasid, jõeäärseid alasid, jõesuudmeid, randu ja kaldaid, merekeskkonda ega looduslikke pinnavorme, mis saaksid kavandatava tegevuse (prügila ladestusala sulgemise) tõttu mõjutatud.

3.2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Torma prügilale lähimaks looduskaitsealuseks objektiks on põhja pool ca 800 m kaugusel planeeritav Saaremetša looduskaitseala, mille piires paikneb ka I kaitsekategooria must-toonekure (*Ciconia nigra*) elupaik. Lisaks on määratud III kaitsekategooria linnuliigi elupaik väike-kärbsenäpp (*Ficedula parva*). Projekteeritaval looduskaitsealal leidub ka III kaitsekategooria taimeliikide elupaiku: sulgjas õhik (*Neckera pennata*), laialehine neiuvaip (*Epipactis helleborine*), harilik ungrukold (*Huperzia selago*).

Prügilast ja kavandatavast tegevusest 850 m kaugusel lõunas, teisel pool Jõgeva-Mustvee maanteed paikneb Tellise looduskaitseala (sihtkaitsevöönd). Tellise looduskaitseala kuulub Natura 2000 võrgustikku Tellise loodusala. Tellise looduskaitseala on võetud kaitse alla EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku taimestiku ja loomastiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide kaitseks.

Kaitstavad elupaigatüübid on:

- lamminiidud (6450);
- rohunditerikkad kuusikud (9050);
- vanad laialehised salumetsad (9020*);
- soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080).

3.2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tegevuse mõjualale ei jää elu- või ühiskondlikke hooneid. Prügila lähimateks suuremateks asumiteks on Mustvee linn, mis asub prügilast 3 km kaugusel idapool ning 2,5 km kaugusel loodesuunas asuv Võtikvere küla. Torma alevik asub prügilast 9 km kaugusel ning Tartu linn ca 60 km kaugusel. Tegemist on hajaasustusalaga, kus lähimad üksikud elamud jäävad ca 900

meetri kaugusele.

Taotletava tegevuse käigus ei teki negatiivset mõju inimeste tervisele või heaolule. Keskkonnaametile teadaolevalt ei ole kohalik elanikkond kavandatavale tegevusele vastu.

Peamised negatiivsed mõjud, mis prügila territooriumil esinevad on põhjustatud nõrgveest, prügilagaasist, prügi lendumisest ja kahjurite levikust ning nõuetekohase prügila sulgemise järgselt sellised mõjud vähenevad. Suletud prügil alal jätkub nõrgvee puhastamine ja seire ning prügilagaasi kogumine ja põletamine tõrvikpõletis.

3.3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele

Alljärgnevalt on toodud kavandatava tegevuse keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

3.3.1. Mõju suurus

Torma prügila mõjuala on üldine määratlus alale, kus võib tuvastada prügilast lähtuva keskkonnamõju ilmnemist. Tinglikult võiks prügila mõjuala jagada kaheks: lähimõjualaks ja kaudseks mõjualaks ning vastavalt saab järeldada, et lähimõjualal on negatiivsed mõjud põhjustatud prügilast. Kaudsema mõjuala puhul tuleb hinnangute andmisel arvestada teisi piirkonna mõjuallikaid. Prügila lähimõjuala piirneb Torma prügila territooriumiga. Antud piirkonnas on potentsiaalne keskkonnamõju kõige suurem, sest ladestusala sulgemisega seotud tegevused toimuvad antud alal ning seega on tegevuse poolt avaldatav mõju keskkonnale oluline. Peamised negatiivsed mõjud, mis prügila IV ladestusala sulgemisel esinevad on põhjustatud nõrgveest, prügilagaasist, prügi lendumisest, ehitusega kaasnevast müra ja materjalide teisaldamise ja puistematerjalide laotamisega tekkivast tolmust. Lähimõjude jälgimiseks ja ohjamiseks teostatakse regulaarset seiret nõrgvee ja prügilagaasi osas ning vajadusel on võimalik puistanguid ja maapinda niisutada tolmamise vähendamiseks. Prügila sulgemistöödega kaasnev mõju elustikule ja ökosüsteemidele tuleneb nii müra, mis võib häirida loomade elutegevust, heitvee juhtimisest suublasse, mis võib veekvaliteedi halvenemisel kaasa tuua olulised muutused veekeskkonnas, prügilagaasi põletamisest tingitud saasteainete sadenemisest maapinnale ning lahtise lendprügi kandumisest väljapoole prügila territooriumi.

Torma prügilat ümbritsev ala on kaetud metsaga ning nendel aladel ei esine kaitsealuseid liike ega kooslusi. Samuti ei ole prügila lähiümbruses kaitsealuste loomaliikide pesitsuskohti. Seetõttu võib järeldada, et otseseid keskkonnatundlike mõjuobjekte piirkonnas ei ole.

Tegevusega kaasnev müra ning saasteainete emisioon välisõhku jäävad oluliselt alla kehtestatud piirnormide juba käitise territooriumil. Prügila kaudne mõjuala ulatub ca 500 m raadiuseni prügilast. Peamine mõju, mis antud piirkonnas võib avalduda, on prügilas tekkinud nõrgvee sattumine põhja- ja pinnavette. Kaudse mõjuala jälgimiseks teostatakse regulaarset seiret põhjavee puurkaevude ja Kivimurru kraavi (Võtikvere kraav) veekvaliteedi muutuste jälgimiseks. Põhjaveeproove võetakse prügila ümber rajatud seirepuurkaevudest ning ka

lähimate elamute joogiveekaevudest.

Ettevõtte poolt esitatud IV ladestusala sulgemisprojekti andmetest lähtudes, ei põhjusta kavandatav tegevus olulise keskkonnamõju ilmnenemist võrreldes I, II ja III ladestusala sulgemisega.

Tegevusloa võib anda, kui seda lubab Natura 2000 võrgustiku ala kaitsekord ning otsustaja on veendunud, et kavandatav tegevus ei mõjuta ebasoodsalt selle Natura 2000 võrgustiku ala terviklikkust ega kaitse eesmärki (KeHJS § 29 lg 2). Käitisest ca 850 m kaugusele jääb Tellise loodusala, mis on Natura 2000 ala ([RAH0000180](#)), kuid ettevõtte kavandatava tegevuse puhul (IV ladestusala sulgemine) on välistatud ebasoodsa mõju avaldamine Natura 2000 võrgustiku alale. Ladestusala sulgemistööd toimuvad töötavas prügilas ning sulgemisega kaasnevate ehitustööde intensiivsus on sarnane prügila tavapärasele tööle. Tellise loodusala ja Torma prügila vahele jääb Jõgeva-Mustvee maantee nr 36, mis on riigimaantee. Transpordiameti riigiteede liiklussageduse kaardirakenduse andmetel on Jõgeva-Mustvee maantee Torma prügila lõigul olnud liiklussagedus 2021 aastal 1542 sõidukit ööpäevas. Arvestades, et IV ladestusala sulgemine toimub järk-järgult prügila töö käigus, ei ole sulgemisega kaasnevate ehitustöödega seondult näha olulist liikluskõormuse ega transpordimüra kasvu.

Juhul kui prügila sulgemine toimub keskkonnanõuete kohaselt, ei ulatu tegevuse mõjuala kaitstavate loodusobjektideni, mistõttu puudub mõju nendele. Prügila sulgemisel jälgitakse asjakohaseid meetmeid pinnase ja vee kaitsmiseks ja negatiivsete keskkonnamõjude vähendamiseks. Prügila ladestusala sulgemine vähendab lõhnaheidet ja nõrgvee teket ning prügilagaasi kogumine ja põletamine tõrvikpõletis vähendab prügilagaasi emissioone, mis aitab vähendada negatiivset mõju kliimale. Lähtudes eelnevast puudub negatiivne mõju inimestele, sh tervisele, heaolule ning varale, samuti mõju kultuuripärandile. Samuti pole tõenäoline suurõnnetuse ohu tekkimine.

3.3.2. Mõjuala ulatus, tugevus ja kestus, mõju piiriülesus

Kavandatava tegevusega ei kaasne uut olulise keskkonnamõjuga ala teket. Torma prügila IV ladestusala paikneb vahetult I, II ja III ladestusala kõrval ning IV ladestusalaga kaasnev mõju on sarnane eelnevate ladestusalade sulgemisega kaasnenud mõjuga.

Amestop OÜ Torma prügila IV ladestusala sulgemine ei avalda piiriülest mõju. Seega ei ole KMH eelhindangu raames piiriülese mõju käsitlemine vajalik.

3.3.6. Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

Lähim Natura 2000 ala on Tellise loodusala ([RAH0000180](#)), mis jääb käitisest ca 800 m kaugusele. Tellise loodusala kaitse-eesmärgiks on lamminiitude, rohunditerikaste kuusikute ning soostuvate ja soo-lehtmetsade ning saarma (*Lutra lutra*) kaitse.

Saarmas on Eesti veekogudel suhteliselt arvukas ja tavaline liik. Ala kaitsekorralduskava (2017-2026) järgi on kaitse-eesmärgiks saarma jätkuv esinemine alal ning jätkuvalt soodne seisund. Liigi kaitse tagatakse elupaiga (Mustvee jõe) kaitsega. Kuna prügila puhul on heide vette ja pinnasesse välditud (nõrgvee filtratsioon läbi prügila on nullilähedane), ei ole tegevusel eeldatavalt mõju liigi elupaigaks oleva Mustvee jõe seisundile.

Lamminiidud (6450). Kaitse-eesmärgiks on elupaigatüübi säilimine, meetmeks on järjepidev niitude hooldamine. Kavandatud tegevusel ei ole eeldatavalt elupaigatüübile mõju.

Vanad loodusmetsad (9010*). Kooslus on jäetud looduslikule arengule. Kavas ohutegureid ei nimetata. Kavandatud tegevusel ei ole eeldatavalt elupaigatüübile mõju.

Rohunditerikkad kuusikud (9050). Kooslus on jäetud looduslikule arengule. Kavas ohutegureid ei nimetata. Kavandatud tegevusel ei ole eeldatavalt elupaigatüübile mõju.

Soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*). Kaitsealal on säilinud rikkumata veerežiimiga alasid, mis on pikemas perspektiivis soodsad elupaigatüübi täiendavaks väljakujunemiseks. Kaitsekorralduslikke tegevusi ei ole planeeritud, kooslused on jäetud looduslikule arengule. Kavandatud tegevusega ei kaasne piirkonnas veerežiimi muutusi, mis võiksid looduslale elupaigatüübi seisundit mõjutada.

Kavandatava tegevuse (IV ladestusala sulgemine) mõjuala piirneb prügila vahetu lähiümbrusega ning tegevuse mõju ei ulatu Natura 2000 võrgustiku alale ning ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud. Seega Natura-eelhindamine ei ole vajalik.

3.3.7. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Prügila katmine, sh IV ladestusala katmine, toimub paralleelselt igapäevatööga, st samaaegselt toimuvad prügilas erinevad jäätmekäitlustegevused ja jäätmete ladestamine. Sulgemisprojekti teostatakse järk-järgult. Lõplik sulgemine toimub pärast ladestusala täitumist, eelduslikult alates 2024 aastast. Käesolevaks ajaks on ladestamine ametlikult lõpetatud esimesel ladestusalal, kus on teostatud nõlvuse tööd, paigaldatud ladestusallasisesed gaasitorud ning alumine katte- ja gaasikogumiskiht, bentooniitmatt ning kattepinna. Teisel ja kolmandal ladestusalal on ladestamine lõpetatud, kinnitatud on sulgemiskava ning teostatud nõlvuse tööd, paigaldatud katte- ja gaasikogumiskiht ning bentooniitmatt (v.a neljanda ladestusalaga kokkuminevas osas), paigaldatud ladestusallasisesed ja gaasikogumiskihis asuvad gaasitorud ning suurem osa kattepinna.

Igapäevatöö käigus planeeritakse võimalusel prügilasse ladestatavad jäätmed vastavalt sulgemisprojektile selliselt, et vältida hilisemat tarbetut jäätmete ümberpaigutamist prügilakeha nõlvuse kujundamisel. Osaliselt on see siiski vajalik, sest prügitaluriga pole võimalik prügi planeerida nii efektiivselt kui buldooseriaga.

Arvestades teostatava töö iseloomu ei ole tõenäoline, et saasteainete kontsentratsioonid Torma prügilas jäätmekäitlustegevuse ja ladestusala sulgemiseks tehtavate tööde koosmõjus ületaksid kehtestatud õhukvaliteedi siht- ja piirväärtusi tootmisterritooriumi piiril ega lähimate elumajade juures.

3.3.8. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalusi

Ebasoodastel ilmastikutingimustel, näiteks kuivaperioodil, tuleb vältida tolmu tekitavaid tegevusi ja vajadusel pinnast/ehitusmaterjale niisutada tolmu vähendamiseks.

Õnnetusjuhtumitele nagu tulekahjud, avariilised lekked vms, tuleb reageerida kiirkorras ja tõkestada reostuse sattumine keskkonda, niivõrd kui see on antud tingimustes võimalik ja jätkata täiendavate meetmete kasutusele võtmist juhtumi käigus.

Ladestusala sulgemine aitab vähendada nõrgvee tekke ning prügilagaasi hajusheidet. Samuti väheneb tuulega lenduva prügi hulk, lõhnaemissioon ja kahjurite levik.

3.4. Eelhindangu järeldus

Keskkonnaameti hinnangul puudub kavandataval tegevusel oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

1. Ettevõtte territooriumil ja IV ladestusala sulgemistööde mõjualas puuduvad Natura 2000 võrgustiku alad. Seega on välistatud, et ettevõtte kavandatav tegevus võiks kas üksi või koosmõjus teiste tegevustega avaldada ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärgiks olevatele liikidele ja elupaikadele ning terviklikkusele. Samuti puuduvad territooriumil teised kaitstavad loodusobjektid, mistõttu puudub otsene mõju ka nendele;
2. IV ladestusala sulgemisega ei kaasne olulist mõju ümbruskonnale saasteainete, lõhna, müra ega vibratsiooni osas;
3. IV ladestusala sulgemisega ei kaasne olulist mõju pinna- ja põhjaveele;
4. IV ladestusala sulgemisega ei ületata keskkonnaministri 27.12.2016 määrusega nr 75 „Õhukvaliteedi piir ja sihtväärtused, õhukvaliteedi muud piirnormid ning õhukvaliteedi hindamispiirid“ kehtestatud õhukvaliteedi piirväärtuseid;
5. Keskkonnaameti hinnangul puudub kavandataval tegevusel oluline mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale;
6. Ettevõtte tegevuse mõju ei ole piiriülene.

4. ÄRAKUULAMINE

Keskkonnaamet saatis 02.11.2023 [\[1\]](#) KeHJSi § 11 lõike 2² kohaselt eelhindangu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu Amestop OÜ-ile ja asjaomasele asutuse Mustvee Vallavalitsusele ja Riigimetsa Majandamise Keskusele tutvumiseks ning arvamuse ja seisukoha andmiseks kahe nädala jooksul. 06.11.2023 vastas Amestop OÜ, et täiendavaid ettepanekuid

ega vastuväiteid eelnõule ei ole. 08.11.2023 vastas Mustvee Vallavalitsus, et ettepanekud ja vastuväited eelnõule puuduvad.

[\[1\]](#) Registreeritud Keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS kirja nr DM-DM-125902-2 all.

(allkirjastatud digitaalselt)
Helen Akenpäärg
juhataja
jäätmebüroo

Teadmiseks: Mustvee Vallavalitsus, Riigimetsa Majandamise Keskus

Kaidi Rämman 53320195
kaidi.ramman@keskkonnaamet.ee